

to baje imela nekako v tistem času, kolikor je sedaj znano, samo dve seji. V prvi seji si bo zbornica izvolila predsedstvo, zapisnikarje itd., v drugi seji se pa bo vršila prisega novega cesarja. Redno zasedanje državne zbornice se bo vršilo še le v mesecu marecu.

Visoko odlikovanje kranjskega pešpolka št. 17.

Naš cesar je izdal sledeče armadno povelje: Hočem, da bo moj prvorojeni sin, katerega mi je podarila milost božja, pripadal od sedaj naprej k armadi in ga imenujem za polkovnega imejitelja pešpolka št. 17, kateri se naj imenuje od sedaj naprej „prestonaslednik.“

Z odlikovanjem junaškega pešpolka št. 17 je naš cesar odlikoval ves slovenski narod in vse slovensko junaštvo. V zahvalo za odlikovanje naših vrh slovenskih junakov kličemo: Bog živi našega cesarja Karola I.! Bog živi našega cesarjeviča Otona!

Nove deželne naklade na vino, vinski mošt in vinsko drozgo.

Brez deželnega zbora, ki ima edini pravico, nalagati nove davke, proti volji obeh kmetijskih zastopnikov in kljub utemeljenemu ugovoru zastopnika Slovenskega Stajerskega odbornika dr. Verstovškega je deželni odbor sklenil na predlog finančnega referenta dr. pl. Kaana, da uvede davek na vino, ki ni že podvržen užitinskemu davku.

Ce se potrdi ta postava, se bodo naprtila tako dalekosežna bremena vinogradnikom, da že moramo danes opozoriti na ta davek. Obdačilo se bode vino in vinski mošt z 9.5 K na 1 hektoliter ali 9.5 vin. za liter, oziroma za vinski mošt na 7.14 K. Ta davek bode moral plačati vsakdo, ki nima vina obdačenega z državnim davkom ali užitnino. Krčmarji plačajo užitnino, so torej deželnega davka prosti. Pač pa bi moral plačati za vsak liter 9.5 v vinogradnik sam, kolikor ga popije doma ali kolikor ga popijejo njegovi posli. Ta davek bi bil nekaj najhujšega, da bi bil prisiljen pridelovalec plačevati za sebe, za družino in posle davek na svoj lastni pridelek in za lastno uporabo. Davek bode moral plačati pa tudi vsak posameznik, ki pije vino doma in ne zahaja v gostilne.

Kmet-vinogradnik bode moral naznaniti svoje pridelke deželnemu odboru. Kakor hitro odproda vino ali vinski mošt, mora naznaniti kupca in njegov naslov. Če je dotični kupec krčmar, se temu naloži državni davek, užitnina, če je pa kupec privatna oseba, mora ta plačati deželne doklade. Kmet-vinogradnik pa plača deželne doklade za vino, katero je popil doma in ga je porabil za domače potrebe. Če vinogradnik proda vse vino, ga davek ne doleti, le ga mora plačati vedno kupec; toda ravno v tem tisti ga bodečnost velika nevarnost za naše vinogradništvo. Dobro se še spominjamo, da naši vinogradniki niso mogli za ceni denar prodati svojega vina, ostalo jim je, da so ga morali spiti doma. Kako pa naj kmet v takem slučaju poplača še visoki davek? Neverjetno je, da si večina deželnega odbora le upa, naložiti tako breme vinogradnikom! Poleg tega se bode vršilo povsod vohunstvo in ovaštvo. In še več! Uradnik ima pravico vsak čas in kolikokrat se mu zdi potrebno, pregledati kleti kmeta in tudi posameznika. Kam bomo prišli, če ne bomo brez skrbi in prosto več mogli uravnavati svojega dela na svojih gospodarstvih, ampak morali z uradniki, kadar se jim zdi primerno, hoditi v kleti? Kako si misli deželni odbor, da naj plačuje slovenskoštajerski kmet za svojo izabelo, katero pridelava in večinoma le doma porabi za posle in družino, 9.50 K za hektoliter? To je neznosni davek! Posledica bode, da bodo kmetje opuščali svoje vinograde. Vinogradništvo sploh, ki je tako važna panoga našega gospodarstva na slovenskem Stajerskem, bode propadalo. Posestnik se z veliko težavo bori leto za letom z raznimi uimami in škodljivci, obdelovanje ga stane torej veliko denarja, sedaj mu pa natvezajo še novi davek. Večina deželnega odbora je prizadela s tem sklepom vinogradniškemu prebivalstvu Spodnjega Stajerskega najhujši udarec, posebno če se pomisli, da morajo imeti posestniki pijačo za posle, ker jih sicer ne dobijo. Za vso to še tako slabo pijačo, kakor izabelo i. t. d., bode plačeval približno 10 v za liter, dasi ostane prost takega davka srednji in gornji del dežele za sadni mošt, kateri je čisto boljši kakor kaka domača pijača pri nas. Odnor proti temu davku je bil od strani slovenskega odbornika velik, z vsemi dovoljenimi sredstvi se ga bodo branili tudi poslanci in vse ljudstvo.

Kako se naj branimo nove deželne naklade.

Deželni odbor Stajerski je v seji pretekega tedna proti glasovoma dr. Verstovškega in Hagenhofer-

ja sklenil, da se pobira deželna naklada na vino, vinski mošt in vinsko drozgo v visocini 9.50 K za hektoliter. Osrednja vlada se mora kajpada ta sklep potrditi in mu pripoznati postavno moč. Zato je še sedaj za vse, ki tega davka ne odobravajo, dolžnost in čas, da se pravočasno oglašijo pri c. kr. vladi v Gradcu in posebno na Dunaju. Na vsak način se je treba obrniti na ministrsko predsedstvo, dobro je tudi narediti ulogo na finančno ministrstvo, poljedeljsko ministrstvo in c. kr. namestništvo v Gradcu.

Okrajni zastopi, občine, kmetijske podružnice se sedaj naj podvzajo, ako hočejo, da se naklada ne naloži. Sedaj še je čas, pozneje bo vse prepozno. V naslednjem podajemo obrazec prošnje, ki se seveda lahko poljubno spremeni.

Visoko c. kr. ministrsko predsedstvo, Dunaj! Stajerski deželni odbor je sklenil, pobirati deželno naklado na vse vino, vinski mošt in vinsko drozgo, ki ni že podvrženo državnemu ali občinskemu užitinskemu davku, v višini 9.50 K na 1 hektoliter.

Izmera davka, 9.50 za hl, je silno velika in pomeni ugonobitev vinogradništva na Stajerskem. Noben posestnik si ne bo prideloval tako druge domače pijače. Z uničenjem vinogradništva bi odpadla za državo precejšnja davčna svota, ker se na Stajerskem nahajajo vinogradi skoraj izključno v bregovih krajih, kjer se ne morejo gojiti kulture, ki bi se enako izločale. Nadalje je treba pomniti, da se vinogradništvo na Stajerskem še ni prenovilo proti trtni uši ali še vsaj ni prebolelo tega prenavljanja, vsled česar bi bila naklada za vinogradnike v podvojeni meri občutljiva. Tudi so v sedanjem času delavci in delo, n. pr. galica, kolje, vezila, sodi itd. neizmerno dragi, ako se sploh dajo dobiti.

Da bo vinska trgovina s Stajerskim vinom vsled nove naklade silno otežkočena, če ne naravnost onemogočena, je brez vsakega dvoma.

Postavni načrt je, kakor smo dognali, zelo pomanjkljiv in nepopoln. Najslabša, samo za domačo pijačo uporabna vina, n. pr. izabela, so ravno tako visoko obdačena, kakor vina najslabše kakovosti, čeprav se ne dajejo niti kakovost niti njih cene v trgovini niti primerjati. Vsaj za domačo uporabo neobhodno potrebna množina bi morala biti naklade popolnoma prosta, za kar pa se v načrtu ni poskrbelo. Vse za dom namenjeno vino se obdači takoj kot mošt, pri čemur se ne upošteva, da se že prej kot v teku 5 let s pretakanjem, osušenjem, sploh kletarjenjem izgubi količina gotovo vsaj ena tretjina. Tudi na možne nesreče se zakonski načrt ne ozira.

Deželni odbor sicer zatrjuje, da so naklade nameravane samo za prihodnje leto in da pri sedanjih visokih cenah nikakor niso občutljive. Toda znano je, da se enkrat upeljane naklade ne ukinejo več, a visoke cene pa bodo minile in so sedaj do gotove višine opravilne zaradi neizmerno podražene pridelovanja.

Z ozirom na vse to prosimo v imenu Stajerskega vinogradništva, da visoko c. kr. ministrsko predsedstvo ne privoli v to, da postane načrt Stajerskega deželnega odbora za naklade na vino, vinski mošt in vinsko drozgo postava.

Kraj, dan, podpis.

Rumunsko bojišče.

Naši prodirajo od zahodne in jugo-zahodne strani proti rumunskemu glavnemu mestu Bukarešti. Dne 23. novembra smo zasedli mesti Orsovo in Turn-Severin ob Donavi, Mackensenevete čete so ta dan na več mestih prekorčile Donavo, naši so naslednje dni prekorčili reko Aluto, zavzeli mesti Rimnik Valcea (ob Aluti jugozahodno od Kampolunga) in pa Curtea d'Arges (vzhodno od Rimnika). Mackensen je zavzel te dni mesti Aleksandrija (70 km jugozahodno od Bukarešte) in Jurjevo ob Donavi (dobrih 50 km južno od Bukarešte).

Cela četrtina Rumunije je že sedaj v naših rokah.

Bukarešta, glavno mesto Rumunske, je ogroženo od naših armad od treh strani in sicer: od juga na črti Donava - Jurjevo - Aleksandrija - Aluta; od zahoda na črti izliv Alute - reka Velde - mesto Rimnik Valcea in na severu na črti: Curtea d'Arges - Kampolung - Sinaja - prelaz Bodza. Mogočen štirikot naših prodirajočih armad se proti Bukarešti vedno bolj zožuje. Od severa in zahoda imajo naši do Bukarešte samo še 90 do 100 km, od juga pa samo do 50 km hođa.

Na prostoru pred Bukarešto se utegne biti že prihodnje dni velika bitka, ker se sovražnik silno ojačuje. Rumunsko ljudstvo beži ne samo iz Bukarešte, ampak tudi iz cele pokrajine zahodno od glavnega mesta.

V zasedenem zahodnem rumunskem kotu, ki se imenuje Vlahija in je najrodovitnejši del Evrope, so naši dobili veliko plena. Vpljenjene zaloge žita, moke, riža, živine, kave itd. so ogromne. Velike vojaške in delavske čete spravljajo uplenjeno blago v naše kraje.

Donava je od Orsove do Črnevođe v Dob-

ruči prosta. Po tem veletoku mrgoli prevoznih ladij in parnikov, ki vozijo navzdol vojno gradivo, a navzgor pa uplenjeno blago.

V Dobruči nič novega.

Na mesto našega cesarja Karola I. je vrhovno poveljstvo naših čet v Rumuniji prevzel nadvojvoda Jožef.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je nastopil hud mraz. Od morja do Karpatov večinoma mrz. V vodstvu ruske zunanje in notranje politike je nastopila sprememba. Dosedanji minister zunanjih zadev in ministrski predsednik Stürmer, ki se je bolj nagibal k mirovni stranki, je moral odstopiti. Na njegovo mesto je prišel minister Trepov, ki je baje pristaš struje, ki hoče brezobzirno nadaljevanje vojske.

Italijansko bojišče.

Nekatere dni se sicer na italijanskem bojišču oglašajo na obeh straneh topovi, sicer pa nič posebnega. Italijani so baje že te dni nameravali pričeti z deseto ofenzivo na Primorskem, ki so jo pa za sedaj opustili, ker so baje naši postavili na kraško fronto močno artilerijo.

Macedonsko bojišče.

V dolini vzhodno, severno in severno-zahodno od Bitolja ter ob reki Crni hudi boji. Velik naval Sarraillove armade na bolgarsko-nemške postojanke na črti Trnovo-Makovo-Grunište dne 27. novembra je bil odbit. Sovražne izgube so bile zelo velike. Četverosporazum zahteva od Grčije, da mu izroči vse topove, puške in sploh vsa vojaška skladišča za orožje in strelivo. Zahtevi se bo morala Grčija skoro gotovo udati. Na četverosporazumovo zahtevo so morali vsi poslaniki Avstrije, Nemčije, Bolgarije in Turčije zapustiti Atene. Venizelosova vlada v Solunu je napovedala vojsko Bolgariji, Avstriji, Nemčiji in Turčiji. V nekaterih delih stare Grčije so izbruhnili nemiri.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču vsled trajno slabega vremena razven običajnih artilerijskih bojev nobenih posebnih dogodkov.

Naše žrtve za domovino.

Iz Slivnice pri Mariboru se nam piše: Dne 8. septembra t. l. popoldne smo pokopali tukaj telesne ostanke nam ljubega Konrada Ledinek, desetnika pionirjev, ki je umrl vsled ran na soški fronti v grški bolnišnici dne 5. septembra. Bil je rojen dne 20. februarja 1888 in izučen stavbeni mizar. Ko je tri vojaška leta doslužil, je bil nameščen kot mestni stražnik na Dunaju do izbruha vojske. Starši, sorodniki in nevesta globoko žalujejo za dobrim junakom. — Dne 25. oktobra t. l. pa smo spet položili truplo 23letnega topničarja Janeza Lešnika, p. d. Grilov Hanči, ki je umrl dne 20. oktobra v dunajski bolnišnici. Bil je na laški fronti težko ranjen in se zdravil v Tridentu, Inostatu in Dunaju. Bil je odlikovan z bronasto hrabrostno kolajno. Ker je bil mirnega značaja, je bil povsod priljubljen. Ob smrti uri si je zapel svojo priljubljeno pesem, bil je namreč izvrsten goslar, in z njim izgubi Lešnikov zbor, ki je bil ob veseljah in gostijah tako priljubljen, svojo najboljšo moč. Njegov dedec Janez Pungartnik v Slivnici si ga je izbral za svojega naslednika, toda božja volja je drugače odločila, Obema se je želja izpolnila, da počivata v domači zemlji.

Zopet je pošta prinesla žalostno vest h dobri Skorjančevi rodbini v Bezini pri Konjicah, da je padel že drugi sin Karol. Spomladi so dobili poročilo, da je Jožef v Galiciji padel, sedaj pa, da je Karol pri Lokvici junaško se boreč za domovino, žrtvoval svoje življenje. Bila sta pridna fanta, za to je žalost staršev tem večja. Na italijanskem bojnem polju pa so še trije sinovi: Janez, Alojzij in Ferdinand.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Zadet od granate dne 9. novembra je dal svoje mlado življenje za domovino Anton Lejla iz Zagajskega vrha. Sla je, ljubi Anton, Tvoja duša tja gor k očetu in materi, za Teboj pa vokaio Tvoji mladi bratje in sestre, sedaj še bolj osiroteli. Prosi pri Bogu za nas in svojo ljubljeno domovino!

Gotovo ne samo mene, temveč slehernega njegovega tovariša je pretresla vest, da je padel na južnem bojišču ljubi nam prijatelj in sobrat Ivan Jeršič iz teharske lare pri Celju. Bil je dober prijatelj ter zvest ud naših društev. Čeprav mnogo krat utrujen in zadržan od dela v cinkarni, je vsakokrat ob prostem času rad in z veseljem prihajal našo sredino, bodisi k telovadbi ali kakoršnikoli drugi prireditvi. Toda ne samo v društvu, ampak tudi doma, je bil znatna podpora svojim skrbnim staršem, ki zato tem bolj čutilo njegovo izgubo. Rad bi se še bil vrnil domov ter nam podal še enkrat roko, a ni Ti bilo usojeno. Poslovil si se od nas ter šel po zaslužen plačilo k Vsemogočnemu, pri katerem izprosi tudi za nas srečno večnost in veselo svidenje nad zvezdami! Počivaj mirno, dragi Ivan, tam v tuji trdi kraški zemlji! Čeprav Ti je nemila usoda izbrala gomilo daleč od nas, nam boš ostal vedno v trajnem spominu! Staršem in sorodnikom moje najiskrenejše sožalje! Vsem prijateljem in čitateljem „Slov. Gospodarja“ pošiljam tem potm najlepše pozdrave! Udani J. Pišek.

Dne 1. novembra je padel na južnem bojišču junaške smrti za cesarja in domovino Franc Goršič v Pušencih pri Ormožu.

Na polju časti je padel Ivan Meglič iz Zaborovca pri Ptuj. Zadel ga je italijanska krogla.

Na južnem bojišču je padel Rudolf Tomažič od Smarjete ob Pesnici. Živel je od malih nog pri svojem stricu Jožetu Kurniku v Vosku, kateremu je z otroško udanostjo vsak čas daroval vse svoje lastne moči ter ga tako že leta in leta podpiral. Bil je še v poletju doma na dopustu. Ob slovesu so se mu, kot nikdar poprej, orosile oči, sluteč, da gre tokrat naravnost v smrt. V 23. letu svoje starosti se je preselil v boljšo domovino. Gruda daljna, bodi v Gospodu mu lahka! — M. V.

Na italijanskem bojišču je padel od sovražne svinčenke zadet deseterik Jakob Kovačec od Sv. Andraž v Slov. gor. Bil je od pričetka vojske z miraj na fronti. V Galiciji je bil ranjen v roko. Ko je ozdravel, je šel braniti domovino proti izdajalskemu Lahu, ali tukaj mu je nemila smrt pretrgala nit življenja. Čez par dni je imel iti na dopust, katerega se je silno veselil. Večkrat mi je rekel: „Enkrat bi še rad pogledal k svojim domačim. Ali ta želja se mu ni izpolnila. Odlikovan je bil z dvema hrabrostnima kolajnama. Ko se je novica raznesla pri stotniji, da je mrtev naš dragi Jakob, je imel vsak solzne oči in slišati je bilo: „Škoda ga je!“ Ljubi Jakob! Poslovil si se od nas v boljši kraj, kjer ni več vojske in ne trpljenja. Kličemo ti besede: Oh z Bogom, z Bogom, dragi sree ti! Na svidenje nad zvezdami! V imenu 3. stotnije vam, dragi starši, izrekam iskreno sožalje. — Josip Krajnc od Sv. Ruperta v Slov. gor.

Tedenske novice.

Zalno odposlanstvo pri c. kr. namestniku. Zadnje soboto, dne 25. novembra, sta poslanec dr. Korošec in deželni odbornik dr. Verstovšek prišla k c. kr. namestniku grofu Claryju v Gradec ter ga kor izvoljena zastopnika Slovencev na Štajerskem prosila, da javi na Najvišjem mestu najgloblje sožalje slovenskega prebivalstva na Štajerskem povodom smrti Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Slovenci ne stojijo ob cesarjevem mrtvaškem odru samo žalostni, ampak tudi hvaležni, ker je bila pod modro vladjo pokojnega cesarja dana tudi Slovincem možnost, da so v narodnem, prosvetnem in gospodarskem oziru ukoreninili pogoje za svoj obstanek. Obenem sta slovenska poslanca izrazila cesarskemu namestniku željo, da javi tudi novemu vladarju izraze neomajljive zvestobe in udanosti štajerskih Slovencev napram Njegovi visoki osebi, cesarski hiši in monarhiji. Odkar živijo Slovenci pod močnim žezlom Habsburžanov, so bili vedno zvesto udani Habsburžanom. Taki ostanejo Slovenci tudi v bodoče. C. kr. namestnik grof Clary se je zahvalil za izraženo sožalje, dobro vedoč, da prihaja iz odkritosrčnih src slovenskega naroda. Z veseljem je sprejel tudi udanostno izjavo, povdarjajoč, da svojo zvestobo Slovenci izražajo ne samo v besedah, ampak tudi v dejanju na bojiščih in v zaledju.

Sožalje katoliško-narodnih slovenskih organizacij. Sožalje povodom smrti presvitlega cesarja Franca Jožefa so izrekle in obljubo zvestobe in udanosti napram vladarski hiši Habsburžanov in novemu cesarju Karolu so obnovile na pristojnih mestih katoliško-narodne slovenske organizacije: Slovenska Kmečka Zveza, Slovenska Krščansko-Socialna Zveza, Katoliško tiskovno društvo, Pododbor Telovadnega društva Orel, Slovenska Straža, Ljudska Posojilnica itd.

Visoka vojaška odlikovanja. Naš cesar je odlikoval nadvojvodo maršala Friderika z najvišjim avstrijskim vojaškim redom, podelil mu je veliki križec Marija Terezijinega reda. — Naš cesar je imenoval nadvojvodo Evgena, vrhovnega poveljnika naših armad proti Italiji, za generala-feldmaršala. — Naš cesar je imenoval načelnika našega generalnega štaba, generalnega polkovnika Konrada pl. Hecendorfa,

za generala-feldmaršala. — Naš cesar je podelil vrhovnemu poveljniku avstrijske voje mornarice, velikemu admiralu pl. Haus, veliki križec Leopoldovega reda z vojnim okrasom. — Naš cesar je podelil našemu vojnemu ministru baronu Krobatinu veliki križec reda sv. Stefana, domobranskemu ministru pa znak posebnega čestnega priznanja. — Cesar je podelil obema generalnima pribočnikoma, umrlega cesarja, grofu Paar in baronu Bollras vojaški zaslužni križec I. razreda z vojnim okrasom.

Odlikovan slovenski vojski duhovnik. Viš. g. vojski vojni kapet Hubert Rant, ki je bil pridvojski vojaški duhovnik mariborske posadke, je bil zopet odlikovan z vitezkim križcem Franc Jožefovega reda z vojnim okrasom.

Slovenski župnik — navaden infanterist. Na kraškem bojišču se bojuje proti Lahom slovenski koroški župnik — infanterist Ivan Maierhofer. Zdaj se nahaja župnik v rezervi v neki vasi prav blizu bojne črte. Znano je, da je Maierhofer eden tistih slovenskih koroških duhovnikov, ki je bil začetkom vojske preganjan in obsojen. Da z dejanjem pokaže svoje domoljubje in popolno neresničnost obrekovanj, je šel kot prostak prostovoljno na bojišče! V deveti laški ofenzivi se je odlikoval s tremi junaškimi čini. Med najhujšim artilerijskim ognjem je prenašal poročila in je vpostavil že pretrgano zvezo pri polku. Bil je trenutek, ko je del njegovega polka prešel k naskoku, drugi del ni o tem nič vedel. Prostak župnik Maierhofer je z izredno neustrašenostjo in drznostjo ta drugi del za naskok alarimiral. Bil je odlikovan. Zanimivo je, da je njegov stotnijski poveljnik nek domači koroški učitelj, s katerim sta si bila v mirovnem času narodna in politična nasprotnika. Župnik-prostak Maierhofer nosi sedaj dolge lepe brke. Med vojak-tovariši je zelo priljubljen. Če je le mogoče, opravlja na bojišču sv. mašo.

Občina in posojilnica. Ako si hoče občina pri naših posojilnicah vzeti denar za vojno posojilo, je treba tako-le postopati: 1. Občinski odbor sklene, koliko namerava vzeti vojnega posojila ter stopi s posojilnico v zvezo. 2. Najhitreje se naj skliče zborovanje volilcev-občanov, kakor zahteva to § 75 občinskega reda, da odobrijo sklep glede posojila. Zborovanje se skliče tako, da je v povabilu označeno, kaj da nasvetuje občinski odbor in pristavi se mora, da velja glede tistih, ki ne pridejo k zborovanju, kakor da so odborovemu nasvetu pritrili. Glasuje se ustno in sicer tako, da se reče ali „da“ ali „ne“ in odločuje večina glasov vseh volilcev. 3. Pri okr. zastopu se prosi za odobritev sklepov. — Za posojila, ki se dajejo občinam in okrajnim zastopom v svrhu vojnega posojila, ni treba plačevati pristojbin v sled odloka finančnega ministrstva z dne 11. novembra 1916. d. z. št. 382, § 21, pač pa je treba za to zaprositi deželno finančno ravateljstvo. — Denar se posodi občini na zadolžnico, ki mora biti podpisana od župana in dveh odbornikov. Tako podpisana zadolžnica se pošlje deželnemu odboru v odobrenje.

Posojilnicam v vednost! Po cesarski naredbi z dne 28. avgusta 1916 so se zvišali razni davki, oziroma pristojbine, upeljali so se tudi novi davki. — Posojilnice naj uvažujejo sledeče: 1. Rentni davek se je povzidal za 100% in se mora isti znesek, ki se je letos že plačal, še enkrat plačati in sicer do dne 1. dec. t. l. 2. Koleki po lestvici prvi in drugi so se znatno zvišali ter stopijo novi koleki v veljavo dne 1. dec. t. l. 3. Za legalizacijo podpisov pri sodnji se je prej plačalo 72 v, sedaj se mora plačati 1 K. 4. Upeljala se je takozvana rentabilitetna doklada k pridobninskemu davku, katero bi naj plačale posojilnice in druge zadruge, ki so do sedaj plačevale pridobninski davek. Zadruge, ki niso do sedaj plačevale pridobninskega davka, osobito vse Raiffeisenovke, so tudi v bodoče pridobninskega davka in rentabilitetne doklade proste. Ker je rentabilitetna doklada z ozirom na majhno lastno premoženje zadruge neutemeljena, je Splošna zveza kmetijskih zadrug na Dunaju, pri kateri so včlanjene vse kmetijske zadruge vložila prošnjo na finančno ministrstvo, naj vse zadruge oprosti od te doklade. 5. Vse zadruge naj vsak plačilni nalog, katerega doba, pošljejo Zdrugi Zvezi v Maribor, da ga pregleda in primerno svetuje. 6. Podpisujte 5. vojno posojilo in poročajte, koliko ste sami podpisali, koliko pri Vas člani in vlagatelji vse prijave pošljite v lastnem interesu Zdrugi Zvezi v Ljubljani. — Kmetstvo ljudstvo naj podpisuje pri kmetijskih posojilnicah!

Občine in vojno posojilo. Občinam nasvetujemo, da iz domoljubnih nagibov podpisujejo peto vojno posojilo ter da se poslužujejo v svrhu podpisovanja domačih denarnih zavodov. Ako pa se pogajajo zaradi denarja z bankami, naj se že sedaj zagotovilo, da jim ne bo treba zdaj ali kdaj pozneje plačevati upravne prispevke, ki se pri bankah navažno menjavajo od obroka do obroka.

Deželno in gospejno pomožno društvo Rdečega križa za Štajersko v Gradcu nam je poslalo računski izkaz za leto 1914, 1915 in 1916, iz katerega je razvidno, da društvo izobno deluje v prid potujočim vojakom in ubogim ranjenem ter bolnikom. Društvo je v tem času žrtvovalo skoro 1.000.000 K za človeko-

lubne in domoljubne svrhe in torej zasluži popolno zaupanje. Citatelje opozarjamo na inserat Rdečega križa na 7. strani današnjega „Slovenskega Gospodarja“.

Slovenska Kmečka Zveza sklicuje o borovo sejo, v kateri se bo posvetovalo o različnih gospodarskih vprašanjih, posebno o novi deželni dokladi na vino in vinski most.

Gospodarske novice.

Naročajte galice! Občine morajo do dne 10. decembra poslati okrajnim zastopom seznane, koliko galice se bo leta 1917 potrebovalo v občini. Sestaviti se mora natančen seznam, koliko hektarjev (ali orolov) vinogradov ima posamezni vinogradnik. Na podlagi teh seznamov se bo od vlade določila množina bakrene galice, ki je potrebna za boj proti peronospori. Zupani naj te seznane skrbno sestavijo, da ne bo pri dobavi galice nihče prikrašan. Vinogradniki se naj sami takoj oglašijo pri občinskem uradu, in naj naročijo potrebno množino galice.

Kaj je s prosom? Ker ponekod pomotoma zahtevajo mlinarji dovoljenje za phanje prosa, vprašajo nas kmetje, kako je z zadevo. Poslanci Kmečke Zveze so se zadnje soboto, dne 25. novembra, oglasili pri c. kr. namestništvu v Gradcu ter izvedeli sledeče: Čez proso je sicer izrečena zapora, toda ker ga je malo in se rabi za otroško prehrano na deželi, se niti ne odjema niti se vračuna med količino žita, ki je za osebo na leto določena. Vsled tega ni treba za phanje imeti nobenih dovoljenj, mlinarji lahko prostopšejo, posestniki prosto vozijo na stope. To se je od c. kr. namestnije javilo tudi vsem okrajnim glavarstvom.

Mlini ob Muri. Cesarski namestnik grof Clary je na prošnje občin Cersak in Selnica ob Muri odredil, da se sme odslej kmetstvo žito iz teh dveh občin dajati v Rupov mlin v Gersdorfu ob Muri v zmletje. Seveda se mora poprej odposlati od občine na glavarstvo običajna karta za mlin. Posestniki so tega uspeha zelo veseli in so hvaležni za to cesarskemu namesniku in našim slovenskim poslancem, ki so posredovali v prid posestnikom.

Najvišje cene za deteljno seme. Vlada je določila za deteljno seme najvišje cene, ki se glede kakovosti blaga gibljejo med 275 K do 550 K za meterski stot. Promet z deteljinim semenom bo urejeval, kakor smo že poročali, poseben odbor v kmetijskem ministrstvu.

Bob zaplenjen. Notranje ministrstvo je odredilo, da je zaplenjen tudi bob (konjski bob), katerega se sicer sme prosto rabiti za živež in krmo, a se ga ne sme prosto prodajati.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatoru je bilo popraševanje po štajerskem hmelju precej živahno. Trgovci iz Nemčije je kupili veliko množino štajerskega hmelja za 120—125 K za 50 kg. Cene za štajerski hmelj so nekoliko padle in so se gibale med 120 do 135 K za 50 kg. Razpoloženje na hmeljskem trgu mirno, toda trdno.

Razne novice.

Za 100.000 K klobas zagrebli. Rudniško vodstvo v Seegrabnu na Gornjem Štajerskem je dobilo prejšnji teden iz Ogrskega vagon klobas-branšveiger. Klobase so tehtale 10.000 kg in so bile vredne 100.000 K. Pri preiskavi so videli, da so bile klobase pokvarjene in nevjatne. Odredilo se je, da so te klobase blizu mesta Ljubno zagrebli v zemljo. Ponoči pa so hodili ljudje iskat klobase, ki so baje še bile vžitne. Oblast je nazadnje napravila izkopavanje klobas konec s tem, da je postavila ob zakopalih klobas vojaško stražo. Okrajno glavarstvo pa je te dni odredilo, naj se klobase zopet izkopujejo, da se jih še enkrat natanko preišče, ali so vžitne, ali ne. Osebe, ki so jih uživale, niso zbolele. — Ob sklepu uredništva smo izvedeli, da je komisija dognala, da je velika večina klobas vžitna in da je že več kot polovica klobas — izginila! Ljudje so jih po cele kosare nosili domov, a nihče ni ne zbolel, ne umrl.

Novo kovino iznašli. Ameriški listi pišejo, da se je dvema v Ameriki živečima švedskima inženirjema posrečilo izumiti novo kovino, ki je neka zmes iz bakra in aluminija, zlato-rumene trpežne barve in je posebno priprava za izdelovanje raznega lekarniškega in zdravniškega orodja. Iz te kovine so že tudi napravili razno lepoticje, kot prstane, uhane, žepne ure, verižice itd., ki se glede barve in druge zunanjosti težko razločujejo od zlatih. Novi iznajdbi pripisujejo veliko važnost.

Žepni robei iz papirja. Nedavno je začela neka japonska tovarna izdelovati žepne robe iz papirja in jih uvažati kot novo iznajdbo v Ameriko. Žepni robei iz papirja so se v kratkem Amerikancem tako priljubili, da bodo bržčas izpodrinili žepne robe iz platna.

Vinska letina v Srbiji. Iz Belgrada se poroča, da so imeli v Srbiji letos zelo ugodno vinsko letino,